

25 Skup
TRENDOVI RAZVOJA:
KVALITET
visokog obrazovanja

Organizatori:
UNIVERZITET U NOVOM SADU i
FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA - NOVI SAD

www.trend.uns.ac.rs

ZNAČAJ INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA U OBRAZOVNOM AMBIJENTU UNIVERZITETA U BEOGRADU

Dragana Maćešić-Petrović¹, Jasmina Kovačević², Aleksandra Pantović³

^{1,2,3} Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija

¹macesic@yahoo.com, ²kovacjasmina@gmail.com, ³aleksandra.sashka.pantovic91@gmail.com

Kratak sadržaj: Studija deskriptivnog tipa izvedena je s ciljem utvrđivanja potrebe uvođenja inoviranih softverskih rešenja u visokoškolsku nastavu. Rezultatima je ukazano da većina ispitanika smatra da je neophodno uvesti različite forme softverskih rešenja koje bi se koristile u svrhu evaluacije i samoevaluacije studenata i profesora u nastavi. Time je ukazano na značaj interdisciplinarnе saradnje brojnih naučnih disciplina.

Ključne reči: IT, visokoškolsko obrazovanje, Univerzitet, akreditovana nastava, studenti.

THE IMPORTANCE OF TECHNOLOGY IN AMBIENT OF EDUCATION AT THE UNIVERSITY OF BELGRADE

Abstract: The research deals up with the scientific problem which contains the question how can IT's reflect to the high education studies at the Faculty for Special Education and Rehabilitation University of Belgrade. The research study has been realised on the sample of 204 students, all levels and moduls at ths Faculty. The results of the study point up the conclusion about the neccessity to coordinate the teaching processes and silabuses with the technologiест and human sciences to the modern University education at the 21st century.

Key Words: IT, High School, Education, University, Accreditation, Students.

1. UVOD

Istraživanje je obuhvatilo ispitivanje i analizu značaja informacionih tehnologija u visokoškolskom obrazovanju, posmatranog kroz upotrebu informacionih tehnologija u različitim segmentima i domenima obrazovanja studenata Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu. Naša dosadašnja istraživanja ukazala su na visok procenat studenata različitih studijskih programa i modula pomenutog fakulteta koji na različite načine posmatraju značaj upotrebe informacionih tehnologija u nastavi, a koji se odnosi na zaključak da vise od polovine ispitanog uzorka i poduzoraka istraživanja ukazuje na tehničko-tehnološko obrazovno okruženje kao neophodan uslov uspešnog studiranja i profesionalnog osposobljavanja u obrazovnom ambijentu visokoškolskih ustanova 21. veka (Maćešić-Petrović, 2008; Maćešić-Petrović, 2010; Macleod, Paterson, 2012; Kirkwood, Price, 2016). Takođe je ukazano na značaj obrazovanja defektologa u IT obrazovnom segmentu kao neophodnog uslova optimalnih profesionalnih kompetencija za rad sa populacijom sa razvojnom i intelektualnom ometenoću (Maćešić-Petrović i sar., 2018; Pantovic i sar., 2018). Stoga je cilj ovog istraživanja obuhvatio utvrđivanje obrazovnih oblasti u kojima bi se pokazao uticaj upotrebe informacionih tehnologija u konačnom postignuću studenata na studijama pomenutog fakulteta. Iz ovako definisanog istraživačkog cilja proistekao je problem istraživanja, formulisani u vidu odgovora na pitanje-koji segmenti obrazovnog ambijenta mogu biti od koristi za učenje i profesionalno obrazovanje ispitanih studenata? Medju ispitanim domenima obrazovnog ambijenta ispitani su pitanje primene odgovarajućih softverskih rešenja za samoprocenu studenata i njihovih multimedijalnih prezentacija u nastavnim i vannastavnim aktivnostima, ispitnim i predispitnim obavezama, značaj različite informacione razmene poruka i nastavnog materijala izmedju studenata i profesora kao i samostalno kreiranje i prezentovanje različitih tehničkih rešenja kao deo predispitnih i ispitnih obaveza i značaj i mogućnosti procene savladanih aktivnosti i nastavnih obaveza).

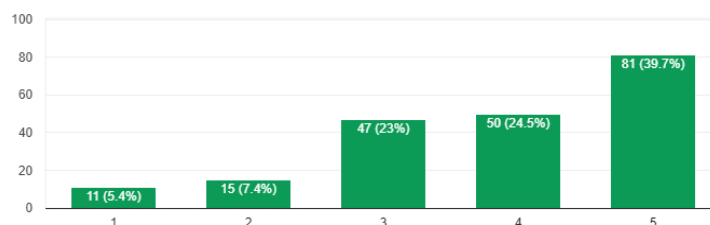
2. METODOLOGIJA

Pilot studijom deskriptivnog tipa obuhvaćen je uzorak od 204 ispitanika, svih studenata ovog fakulteta izuzev studenata doktorskih studija. U istraživanju je primenjen instrument procene stavova studenata- Set upitnik 2103, Univerziteta Glazgov (Honeychurch, S., McCluckie, B., 2014). Ocenjivanje je vršeno prema stavovima od 1-5, odnosno od stava do potpunog neslaganja (1) do potpunog slaganja (5)-. Svi rezultati prikazani su u frekvencijama i procentima distribuiranim u grafcu kao grafičke prezentaciju dobijenih rezultata studije deskriptivnog tipa.

3. REZULTATI

Prikaz dobijenih rezultata odnosio se na odgovore ispitanog uzorka na tvrdnju " Mislim da bi mi za studije bilo korisno da?" i dobijeni rezultati su prikazani u grafikonima koji slede.

Da u sklopu predispitnih obaveza bude kreiranje multimedijalne prezentacije
204 responses

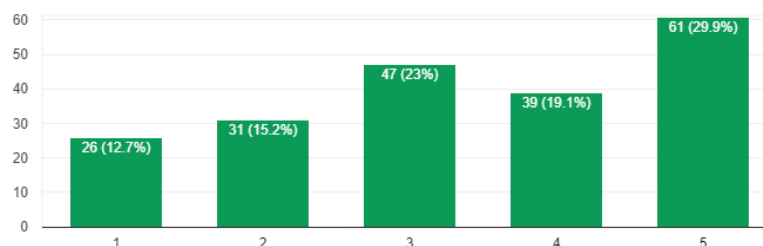

Grafikon 1 – Rezultati procene obaveze izvođenja multimedijalnih prezentacija u nastavi

Preko 30% ispitanika izjasnilo se da se apsolutno slaže sa tvrdnjom o neophodnosti uvođenja multimedijalnih prezentacija kao obaveznih aktivnosti u okviru predispitnih obaveza. Ispod 7% ispitanika apsolutno se ne slaže sa tom tvrdnjom

Da deo predispitnih obaveza bude kreiranje i prezentovanje video materijala.

204 responses

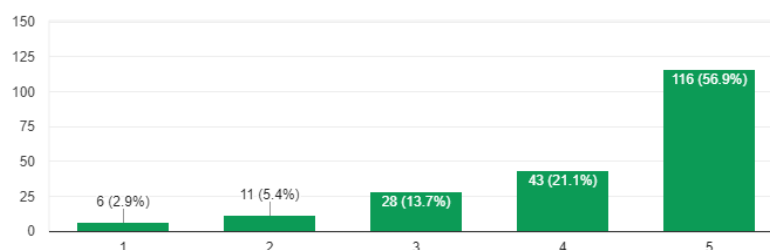

Grafikon 2 – Rezultati procene obaveze kreiranja i prezentovanja video materijala u nastavi

Tvrdnje o apsolutnom slaganju sa potrebom izvođenja ovih aktivnosti u nastavi iznelo je blizu 30% ispitanika dok je sasvim suprotan stav iznelo 12,7% ispitanog uzorka studenata.

Da postoji softversko rešenje koje omogućava studentima koji slušaju isti predmet da razmenjuju poruke i materijal.

204 responses

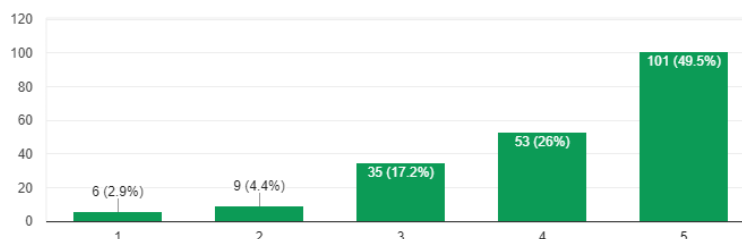

Grafikon 3 – Rezultati procene obaveze uvođenja softverskih rešenja za razmenu poruka i materijala u nastavi

Da postoji softversko rešenje radi razmene poruka i materijala među studentima koji slušaju iste predmete ističu kao apsolutno neophodno preko polovine ispitanog uzorka studenata dok se sa tim ne slaže svega 2,9% studenata.

Da primenom odgovarajućih softvera vršim samoprocenu, kako bih imao uvid u to koliko sam savladao/la materiju predviđenu predavanjima i vežbama.

204 responses

Grafikon 4 – Rezultati procene uvođenja softverskih rešenja za samoprocenu sudenata o savladanosti nastave

Blizu polovina uzorka (49,5%) izjasnilo se o potrebi neophodnog uvođenja softvera kojima bi se mogla vršiti samoprocena studenata o stepenu i kvalitetu savladanosti nastave iz pojedinih nastavnih predmeta.

4. DISKUSIJA

Rezultatima dobijenim studijom o vrstama i načinima savlađivanja nastave putem specijalno dizajniranih softverskih rešenja u tu svrhu ukazano je da od 30 do preko 50% ispitanika smatra da je apsolutno neophodno uvesti takve oblike provere i sticanja znanja na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu. Našim ranijim studijama takođe je ukazano na potrebu studenata ovog fakulteta za specijalno dizajniranim programima kojima bi se znanje proveravalo i sticalo na nestandardni način čime bi se podizao kvalitet profesionalnog osposobljavanja budućih diplomiranih defektologa kao i neophodne buduće akreditacije silabusa koji bi u svojim sadržajima predvideli ove oblike procene i samoprocene nastave (Maćešić-Petrović, Kovačević, Žigić, Pantović, Zdravković, 2017; Pantović, Zdravković, Kovačević, Žigić, Maćešić Petrović, 2017). Time je ukazano na ulogu tehničkih fakulteta i instituta u dizajniranju i kreiranju softvera u skladu sa potrebama studenata ovog fakulteta. što je moguće uraditi jedino interdisciplinarnom saradnjom različitih naučnih disciplina. Takođe je veoma važno proučavanje i implementacija iskustava iz inostranih zemalja u ovoj oblasti (Macleod, Paterson, 2012; Kirkwood, Price, 2016).

5. ZAKLJUČAK

Ovim rezultatima ukazano je na praktični značaj definisanja obrazovnog tehničko-tehnološkog prostora akreditovanja silabusa i nastave fakulteta, determinisanog potrebama profesije za koju se ispitanici edukuju.

6. LITERATURA

- [1] Kirkwood, A., Price, L. (2016). *Technology-Enabled Learning Implementation Handbook*. British Columbia : Commonwealth of Learning.
- [2] Pantović, A., Zdravković, R., Kovačević, J., Žigić, V., Maćešić Petrović, D. (2018). *Stavovi studenata Fakulteta za Specijalnu edukaciju i rehabilitaciju o upotrebi računara u radu sa učenicima sa intelektualnom ometenošću*. U: Digitalizacija visokog obrazovanja - TREND 2018 XXIV Skup Trendovi razvoja (1st ed., Vol. XXIV, pp. 62-65). Kopaonik: Univerzitet u Novom Sadu Fakultet tehničkih nauka. ISBN 978-86-7892-998-4
- [3] Macleod, H., Paterson, J. (2012). *A Survey of Undergraduate Technology Use and Attitudes*. Edinburgh Research Explorer, vol.14, no.1, pp. 35. <http://dx.doi.org/10.7488/ds/97>.
- [4] Maćešić-Petrović, D. (2008). *Primena računara u edukaciji i rehabilitaciji kod dece sa intelektualnom ometenošću*. Beograd: CIDD i Fasper.
- [5] Maćešić Petrović, D., Kovačević, J., Žigić, V., Pantović, A., Zdravković, R. (2018). *Mogućnosti primene informacionih tehnologija u visokoškolskom obrazovanju i nastavi Fakulteta za Specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu*. U: Digitalizacija visokog obrazovanja - TREND 2018 XXIV Skup Trendovi razvoja (1st ed., Vol. XXIV, pp. 58-61). Kopaonik: Univerzitet u Novom Sadu Fakultet tehničkih nauka, Kopaonik, Srbija, 21-23. februara ISBN 978-86-7892-998-4
- [6] Maćešić-Petrović, D., Kovačević, J., Đurić-Zdravković, A., Japundža-Milisavljević, M. (2010). *The Role Of Computers In The Treatment Of The Children With Intellectual Disability*. International Computer And Instructional Technologies Symposium Proceedings, ISBN: 978-605-61434-2-7, Konya. PP. 743-746. http://www.atilim.edu.tr/~ccaydin/publications/Proceeding_book_ICITS2010.pdf